

ANTWOORD

op vraag nr. 1 van

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

---

1. De VREG heeft inderdaad de decretale taak om toe te zien op de naleving van een aantal specifieke titels en hoofdstukken van het Energiedecreet, en de bijhorende uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit en de naleving van de technische reglementen (art. 3.1.3, 1°, a en b van het Energiedecreet)

Er is geen vast draaiboek voor het uitvoeren van deze controles. De na te leven bepalingen zijn zeer divers en er zijn ook verschillende manieren waarop de VREG de naleving ervan controleert en/of kan controleren.

In zijn jaarlijks ondernemingsplan lijst de VREG de controles die het dat jaar plant uit te voeren. Er zijn periodieke controleprocessen (bv. naleving quotumverplichtingen), doorlopende controles (bv. opvolging financiële toestand leveranciers), maar ook ad hoc controles (vb. bij de invoering van nieuwe regelgeving, zoals bv. bij de invoering van de verplichting tot het aanbieden van maandfacturatie).

In ons jaarverslag geven we toelichting over de uitgevoerde controles en de bevindingen daarvan. Voor sommige controleprocessen publiceren we een apart, meer gedetailleerd rapport (bv. tweejaarlijks rapport databeheer, jaarlijks rapport energiedelen, jaarlijks rapport financiële situatie leveranciers).

De controles worden voornamelijk uitgevoerd door de 4 VTE van het team Markttoezicht (met name de controle op de naleving van de openbardienstverplichtingen en de verplichtingen opgelegd aan de leveranciers). Doch ook binnen het team netexploitatie en marktfacilitatie wordt er toegezien op de naleving door de netbeheerder van de in de regelgeving opgelegde vereisten inzake net- en databeheer (naast hun andere taken inzake o.a. de opmaak van technische regulering).

2. De VREG heeft appreciatiebevoegdheid bij het bepalen van zijn reactie indien de regelgeving niet nagevolgd wordt. Enkel in enkele decretaal omschreven gevallen (o.a. niet-naleving van de quotumverplichtingen – art.13.35.5 van het Energiedecreet) heeft de VREG geen appreciatiebevoegdheid en dient hij verplicht de decretaal bepaalde administratieve boete op te leggen.
3. Een handhavingstraject start met het ingebrekestellen van de betrokken partij met de vraag om de niet-naleving stop te zetten tegen een bepaalde datum (cfr. art. 13.3.1, §1 Energiedecreet). Deze ingebrekestelling bevat een beschrijving van de feiten die aanleiding geven tot de opstart van het handhavingstraject en de bepalingen uit de regelgeving die niet zouden worden nageleefd. Na de ingebrekestelling heeft de betrokken partij recht om gehoord te worden (cfr art. 13.3.1, §2 Energiedecreet). Hierna kan de VREG beslissen een administratieve geldboete op te leggen, mits respect voor de procedure en de criteria opgenomen in de artikelen 13.3.1 tot 13.3.6 Energiedecreet. Tegen deze boetebeslissing is een beroepsmogelijkheid voorzien bij de Raad van State.

Buiten de administratieve sanctie, zijn er decretaal nog andere reactiemogelijkheden voorzien. Zo heeft de VREG de bevoegdheid om de leveringsvergunning van een leverancier op te heffen en de aanwijzing als netbeheerder te beëindigen indien de betrokken leverancier of netbeheerder zich niet houdt aan zijn wettelijke verplichtingen (art. 3.1.4 van het Energiedecreet). Sommige inbreuken zijn ook strafrechtelijk sanctioneerbaar (cfr. art. 13.2.1 van het Energiedecreet). In die situaties kan de VREG klacht neerleggen bij de politie of rechtstreeks bij het parket.

4. Artikel 3.2.18, 4°, c), van het Energiebesluit stelt dat leveranciers die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest beleveren facturering op maandbasis van het gemeten maandverbruik bij afnemers met een digitale meter moeten aanbieden, zowel voor elektriciteit als voor aardgas. Concreet gezien is deze verplichting sinds 1 april 2022 van toepassing op de leveranciers Engie Electrabel, Luminus, Eneco Belgium, TotalEnergies Power&Gas Belgium en Power Online (Mega).

Kort na de invoering van deze verplichting in 2022 bevroeg de VREG de betrokken leveranciers en de netbeheerders rond de naleving van deze nieuwe verplichting. Daarbij werd vastgesteld dat maandfacturatie voor aardgas IT-technisch niet direct aangeboden werd door de netbeheerders in de marktprocessen. Dit is ondertussen aangepast, onder impuls van handhavingsbeslissingen van de VREG ([BESL-2022-106 t/m BESL-2022-114](#)). De VREG stelde verder vast dat energieleverancier TotalEnergies Power & Gas Belgium geen maandafrekening aanbood. Daarom startte de VREG een handhavingstraject op. Uit het traject volgde een administratieve boete ([BESL-2022-94](#)).

Via een wijzigingsbesluit van 16 juli 2023, zal de verplichting tot maandfacturatie vanaf 1 januari 2024 uitgebreid worden tot alle leveranciers en alle producten waarop kan ingetekend worden. De strategie die de VREG zal volgen om de naleving van de uitbreiding van deze verplichting op te volgen is de volgende:

- Informatieverlening: we informeren de (soms kleine en buitenlandse) leveranciers van deze nieuwe verplichting en we zullen de afnemers informeren over hun recht op maandfacturatie, o.a. via website, nieuwsbrief, infocampagnes,...
- Opvragen cijfers: we vragen bij Fluvius cijfers op over het aantal afnemers met maandfacturatie per leverancier.
- Overleg met ombudsman: er is frequent overleg met de Ombudsman voor Energie om veel voorkomende klachten en problemen in de markt te bespreken, die kunnen wijzen op niet-naleving van de energieregelgeving door leveranciers.

5. De opstart van een handhavingstraject leidt zeker niet altijd tot het opleggen van een effectieve administratieve boete. Vaak beslist de betrokken partij zich tijdens het traject alsnog te conformeren aan de regelgeving.

Op basis van de ervaringen heeft de VREG enkele tijd geleden een aantal verbeteringen gesuggereerd aan zijn sanctiemogelijkheden. Dit heeft begin 2023 geleid tot een aantal wijzigingen aan de art. 13.3.1 en 13.3.2 van het Energiedecreet (o.a. voorzien mogelijkheid om een dwangsom op te leggen).